

Advies Universiteit Maastricht

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van het voorstel van de Universiteit Maastricht (hierna UM) dat het College van Bestuur met zijn brieven van 4 mei 2012 (kenmerk CvB 12.10.0483/HO/mp) en 25 mei 2012 (kenmerk 2012.10.0522-RC) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft gezonden.

De commissie heeft het voorstel van de UM beoordeeld volgens het beoordelingskader dat de staatssecretaris van OCW heeft vastgesteld (brief aan de Tweede Kamer van 7 maart 2012) en bij brief van 5 maart bekend heeft gemaakt aan de universiteiten en hogescholen die bij de hoofdlijnenakkoorden zijn betrokken.

De commissie heeft op 15 mei 2012 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van de UM. Naar aanleiding van vragen van de commissie heeft de UM het voorstel toegelicht.

Profiel

De UM beschrijft haar profiel als volgt.

De UM is een universiteit met een aansprekende, sterk maatschappelijk bepaalde missie. Ze is niet alleen onderscheidend door haar thematische speerpunten – Kwaliteit van leven, Europa en een globaliserende wereld, en Leren & Innoveren – maar ook door de manier waarop ze haar doelstellingen nastreeft. De UM is een Nederlandse universiteit, gevestigd in Limburg en met een specifieke rol voor Zuid-Nederland en de regio Brainport 2020. Door krachten te bundelen met de provincie Limburg, de steden en de particuliere en economische sector is zij een motor voor de economische, sociale, demografische, culturele en infrastructurele ontwikkeling van deze regio. Tegelijkertijd is de UM bij uitstek een internationale universiteit die haar studenten zo goed mogelijk voorbereidt op de uitdagingen van de Europese en mondiale kennismaatschappij. De UM is een netwerkuniversiteit die zich verbindt en samenwerkt met andere kennisinstellingen op regionaal, nationaal en internationaal niveau.

De UM onderscheidt zich sinds haar oprichting door een sterke focus op onderwijskwaliteit. De kern van het onderwijsprofiel van de UM is een studentgecentreerde benadering die zich uit in kleinschaligheid en activerend leren in de vorm van probleemgestuurd onderwijs. Daarnaast kiest de UM in haar onderwijs nadrukkelijk voor een internationale oriëntatie. De UM blijft een innovator in het educatieve proces, voortbouwend op haar devies 'Leading in learning', in combinatie met gefocust en maatschappelijk relevant onderzoek en onderwijs.

De commissie heeft het voorstel beoordeeld aan de hand van de criteria:

- ambitieniveau en realiteitsgehalte;
- aansluiting bij nagestreefde ontwikkelingen op stelselniveau: zwaartepuntvorming en differentiatie;
- uitvoerbaarheid.

De commissie beoordeelt het voorstel als volgt.

Ambitie

De commissie stelt vast dat het instellingsvoorstel veel voornemens bevat op het terrein van *onderwijskwaliteit en studiesucces*. De UM heeft al een hoog bachelorrendement gerealiseerd. De doelstelling om dat vast te houden en nog te verbeteren tot 80%, bij gelijktijdige terugdringing van de nu voor universiteiten gemiddelde uitval en onderhandhaving van het huidige niveau van switch, acht de commissie ambitieus. De UM voert gericht beleid om uitval te voorkomen, onder meer door introductie van 'matching & binding'. Ook de gekozen streefwaarden voor de docentkwaliteit (verdubbeling van het percentage docenten met BKO-certificaat) is naar het oordeel van de commissie ambitieus. De UM kent verschillende vormen van excellentiebevordering: naast het grote aantal honoursprogramma's binnen de opleidingen is er het University College Maastricht. De UM heeft al een hoge onderwijsintensiteit gerealiseerd en wil die vasthouden. De UM streeft naar het terugdringen van de toch al relatief lage indirecte kosten. De commissie concludeert dat het voorstel krachtige voornemens bevat met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces.

Wat betreft de ontwikkeling van het *onderwijsaanbod* heeft de commissie er nota van genomen dat de UM haar onderwijsprofiel wil versterken. Gestreefd wordt naar onderwijs met de volgende kenmerken: internationaal gericht, kleinschalig, activerend, probleemgestuurd en vernieuwend. De UM kiest voor een verdere ontwikkeling van het opleidingsaanbod parallel aan de ontwikkeling van het (multidisciplinair) onderzoek binnen haar drie hoofdthema's. De UM wil nog een brede bacheloropleiding starten op (tenminste) één van die drie thema's. De UM wil de bèta-instroom vergroten maar heeft geen ambitie om een eigenstandige, klassieke bètafaculteit op te zetten. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens bevat met betrekking tot het onderwijsaanbod.

De commissie constateert dat de UM de ambitie heeft om het *onderzoek* zowel in volume als kwaliteit verder te ontwikkelen. Daarbij legt ze het accent op gefocust en maatschappelijk relevant onderzoek. De UM richt zich op drie thematische speerpunten. De faculteiten en daarbinnen de instituten en onderzoekseenheden dragen daaraan bij. De UM kent veel vormen van publiek-private samenwerking. Bijvoorbeeld het nieuwe internationaal onderzoeksinstituut voor 'advanced biobased materials' op Chemelot Campus. De commissie concludeert dat het voorstel voldoende voornemens heeft met betrekking tot het onderzoeksbeleid.

De commissie constateert dat de UM inzet op *valorisatie*. De UM streeft naar een toenemend budget voor ondernemerschapsonderwijs en een toenemende inkomstenstroom uit contractonderwijs. De UM en het Maastricht Universitair Medisch Centrum zijn van plan het valorisatiebedrijf BioMedbooster en de andere onder de holding ressorterende valorisatiebedrijven om te vormen tot het 'Maastricht Valorisation Centre'. Het Maastricht Centre for Entrepreneurship zal een Entrepreneurial Lab starten. In het instellingsvoorstel zijn de initiatieven echter nog niet concreet uitgewerkt, noch voorzien van streefcijfers voor 2015. Uit de vele genoemde valorisatie-indicatoren is nog geen keus gemaakt. Met betrekking tot valorisatie concludeert de commissie dat het voorstel voldoende voornemens bevat.

Gegeven bovenstaande conclusies met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces, het onderwijsaanbod, onderzoek en valorisatie, alles afwegende, beoordeelt de commissie het instellingsvoorstel als ambitieus en realiseerbaar.

Aansluiting

De commissie constateert dat het instellingsvoorstel voornemens bevat om *onderwijsdifferentiatie* te bevorderen. In het bijzonder vallen de commissie de volgende initiatieven op. De UM kiest voor een beperkte instroom in de honoursprogramma's om het hoge niveau vast te houden. Zij wil de bèta-instroom vergroten via vernieuwende programma's in aansluiting op de behoefte in de regio (zoals het 'Maastricht Science Program'). Ook werkt de UM gericht aan verbreding van bacheloropleidingen en heeft veel aandacht voor internationalisering. De keuzes van de UM met betrekking tot de ontwikkeling van het onderwijsaanbod sluiten goed aan bij de behoeftes van de regio; deels heeft dit de vorm van een nieuw campusconcept gekregen: 'Chemelot' en 'Greenport Venlo'. Tevens wordt aangesloten bij het Masterplan Bèta en Technologie en de Human Capital Agenda's van de topsectoren Chemie en Agrofood. De plannen van de UM spelen geen rol in het Sectorplan Natuur- en Scheikunde. Wat dit laatste betreft merkt de commissie op dat er spanning kan bestaan tussen de ambities van de UM om het bèta-aanbod verder te ontwikkelen en datgene wat wenselijk is uit oogpunt van landelijke doelmatigheid. De UM is zich daarvan bewust en is op zoek naar eigen niches. De commissie concludeert dat de UM goed beleid voert met betrekking tot onderwijsdifferentiatie.

Ook de *zwaartepuntvorming* wordt versterkt. De UM werkt aan versterking van de focus in onderwijs en onderzoek langs drie lijnen: 'Leren en innoveren', 'Kwaliteit van leven' en 'Europa en een globaliserende wereld'. De UM streeft ernaar om het onderwijsaanbod verder te ontwikkelen langs deze lijnen, gericht op de behoeftes van de regio.

De UM draagt met haar drie onderzoekszwaartepunten bij aan de topsectoren (met name Life Sciences & Health, Chemie, Agrofood). De UM toont ook ambitie om in te spelen op EU Grand Challenges (Health, Food, Inclusive Societies), European Innovation Partnerships (EIPs) en Joint Programming Initiatives (JPI's, Active & Healthy Ageing). De UM besteedt veel aandacht aan de regionale ontwikkeling en legt verbanden met Brainport 2020 en regionale convenanten.

De publiek-private samenwerking van de universiteit kent veel verschijningsvormen en concentreert zich op drie campussen: Chemelot Campus (chemie en materialen), Maastricht Health Campus (gezondheid en welzijn) en Binnenstad Campus (maatschappelijke vraagstukken in alfa-gamma-sector). De nagezonden brief van de UM van 25 mei (zie inleiding) biedt concrete informatie over diverse plannen. De commissie concludeert dat de UM goed beleid voert met betrekking tot zwaartepuntvorming.

Gegeven bovenstaande conclusies, alles afwegende, oordeelt de commissie dat de UM met haar voorstel sterk inzet op onderwijsdifferentiatie en zwaartepuntvorming.

Uitvoerbaarheid

Het instellingsvoorstel biedt beperkte informatie over de implementatie van het onderwijsbeleid, maar gelet op de ervaring met betrekking tot onderwijsvernieuwing is bij de commissie geen twijfel ontstaan over de uitvoerbaarheid. Gebruikmakend van de opgedane ervaringen zullen instrumenten als BSA worden uitgebreid tot de gehele universiteit. Op het niveau van onderwijsdifferentiatie heeft de UM in het verleden laten zien haar onderwijsprofiel met succes in praktijk te kunnen brengen. De commissie verwacht daarom dat de voorgenomen onderwijsvernieuwingen en de verduurzaming van de Sirius programma's in het bachelor- en masteronderwijs uitvoerbaar zullen zijn. De UM is evenwel niet erg concreet over de daarbij in te zetten middelen en instrumentatie. Ook de voornemens met betrekking tot onderzoek en valorisatie zijn naar het oordeel van de commissie uitvoerbaar. Voor de betrokkenheid bij topsectoren en EU Grand Challenges is het een voordeel dat het Maastrichtse onderzoek altijd gericht is geweest op een geïntegreerde aanpak van maatschappelijke vraagstukken. In het instellingsvoorstel is duidelijk gemaakt waar prioriteiten liggen en welke middelen daarvoor zijn gereserveerd. Het campusconcept is naar het oordeel van de commissie een aantrekkelijke formule (open innovatie, publiek-private samenwerking). Het

instellingsvoorstel geeft weinig informatie over het HRM-beleid. Veel beleid dient nog nader uitgewerkt te worden.

De commissie beoordeelt het instellingsvoorstel als merendeels uitvoerbaar.

Aanvullende indicatoren

De commissie constateert dat de UM aanvullende indicatoren heeft geformuleerd om specifieke ambities en/of de uitvoering van ambities verder te concretiseren. Dit betreft onder andere de volgende indicatoren: 'Het vasthouden van de hoge NSE-studenttevredenheid score over de opleiding in het algemeen op 85% (tevreden of zeer tevreden)' (p.10-11), 'Het verhogen van het aantal promoties naar 250 per jaar' (p. 17), 'Het niveau van nieuwe NWO en Europese beurzen handhaven' (p. 17), 'Het vergroten van de ERC Starting Grants en ERC Advanced Grants met één meer dan het gerealiseerde aantal over de afgelopen vier jaar' (p. 17), 'In Horizon 2020 wordt gestreefd naar gemiddeld 25 contracten per jaar' (p. 17), en 'In externe onderzoeksvisitaties over de gehele lijn een score van 4 ('zeer goed') behalen' (p. 18).

Advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Op grond van de beoordeling van het voorstel van de Universiteit Maastricht aan de hand van de drie criteria (ambitieniveau en realiteitsgehalte, aansluiting bij de gewenste ontwikkelingen op stelselniveau en uitvoerbaarheid), daarbij rekening houdend met de wegingsfactoren zoals beschreven in paragraaf 3 van het beoordelingskader, komt de commissie tot het volgende advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

1. De commissie beoordeelt het ambitieniveau en realiteitsgehalte alsmede de aansluiting op de gewenste stelselontwikkeling van het voorstel voor de voorwaardelijke financiering van de Universiteit Maastricht als toereikend. In bijlage 1 zijn de nulmeting en de streefcijfers voor de indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces opgenomen.
2. Gezien de oordelen op de drie criteria ten aanzien van onderwijs, onderzoek en valorisatie komt de commissie tot de conclusie dat de Universiteit Maastricht in aanmerking dient te komen voor middelen uit het selectief budget. De commissie plaatst het voorstel van de Universiteit Maastricht in de categorie 'zeer goed'. In bijlage 2 zijn de scores opgenomen.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

Bijlage 1a: Verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie 2015
(WO1) Kwaliteit /excellentie: Deelname aan excellentie trajecten	9,0 %	10,0 %
(WO2) Studiesucces: Uitval	18,0 %	15,0 %
(WO3) Studiesucces: Switch	7,0 %	7,0 %
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	78,0 %	80,0 %
(WO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	32,0 %	64,0 %
(WO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	25 %	0 %
(WO7) Maatregelen: Indirecte kosten	18,7 %	17,7 %

Bijlage 1b: Gebruikte definities verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

In deze bijlage geeft de commissie aan of uw instelling de RCHOO definitie en nadere omschrijving heeft gebruikt en waar een eventuele andere invulling van de nadere omschrijving en gebruikte methode en databron staat beschreven. Onder 'pag nulmeting' en 'pag ambitie' wordt aangegeven waar een omschrijving in het voorstel is gevonden.

Een uitgebreide versie van dit overzicht ontvangt u van het Ministerie van OCW.

Indicator	Definitie
(WO1) Kwaliteit /excellentie: Deelname aan excellentie trajecten	<p>Aandeel studenten in excellentie trajecten (waaronder honoursprogramma's) van totaal aantal studenten.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 2012.10.0522-RC</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="12"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief"/></p>
(WO2) Studiesucces: Uitval	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven</p> <p>Definitie RCHOO</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="13"/> pag ambitie: <input type="text" value="13"/></p>
(WO3) Studiesucces: Switch	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijds bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na 1 jaar studie overstapt naar een andere studie bij dezelfde instelling</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 2012.10.0522-RC</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="13"/> pag ambitie: <input type="text" value="14"/></p>
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	<p>Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt</p> <p>Definitie RCHOO</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="14"/> pag ambitie: <input type="text" value="14"/></p>
(WO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	<p>Het aandeel docenten (WP) met een basiskwalificatie onderwijs in het totaal aantal docenten (WP)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 2012.10.0522-RC</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="15"/> pag ambitie: <input type="text" value="15"/></p>

(WO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit

Het aandeel van de voltijd bachelor opleidingen met minder dan 10 geprogrammeerde contacturen en overige gestructureerde uren (klokuren per week) in het eerste jaar van voltijd bachelor opleidingen.

Definitie RCHOO. Zie ook brief 2012.10.0522-RC

pag nulmeting:

pag ambitie:

(WO7) Maatregelen: Indirecte kosten

Generieke overhead formatie als percentage van de totale formatie.

Definitie RCHOO. Betreft generieke overhead als percentage van totale formatie

pag nulmeting:

pag ambitie:

Bijlage 2: Scores bij de beoordeling van het voorstel van de Universiteit Maastricht

Score aan de hand van paragraaf 3 van het beoordelingskader (brief staatssecretaris van OCW 7 maart 2012):

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	4
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	4

Conclusie: het voorstel is toereikend voor de voorwaardelijke financiering.

Ten behoeve van de toekenning van het selectieve budget telt het tweede criterium dubbel:

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	4
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	$2 \times 4 = 8$
Uitvoerbaarheid	3
Totaalscore	15

Conclusie: het voorstel valt in de categorie 'zeer goed'.

De staatssecretaris van OCW (brief 26 april 2012) heeft de volgende indeling vastgesteld voor de toekenning van de middelen uit het Selectieve Budget:

4 - 11 punten	:	onvoldoende voorstellen
12 - 14 punten	:	goede voorstellen
15 - 17 punten	:	zeer goede voorstellen
18 - 20 punten	:	excellente voorstellen